

TEDEN ZIMSKEGA ŠPORTA ZA ŠOLSKO MLADINO V ŠVICI

Švicarske osnovne in srednje šole imajo v mesecu februarju šolskega pouka prost teden, namenjen zimskemu športnemu udejstvovanju šolske mladine. Vso športno dejavnost vodi Wander-Komission (okrajšano Wa-Ko) društva telovadnih učiteljev. Wa-KO, po naše bi lahko rekli odbor za letovanja, sestavljajo prostovoljni delavci iz učiteljskih vrst, zlasti učitelji telovadbe. Komisija mora svoje delo urediti tako, da njeni delavci in funkcionarji niso ovirani v šolskem pouku in v ostalih poslih, ki jih morajo opravljati kot učitelji. Za teden zimskega športa organizira Wa-Ko:

- a) smučarske tečaje za dečke in deklice, ločeno po spolu,
- b) tečaje umetnega drsanja za deklice,
- c) zimska športna letovanja.

Te zimske športne dejavnosti šolske dece niso v neposredni zvezi z učnim načrtom, temveč na prostovoljni bazi, a se jih vendar udeležuje pretežni del šolske mladine. Vrednost tega športa za telesno okrepitev in dvig odpornosti je očitna. Te prireditve pa niso samo zdravstvenega značaja, temveč imajo tudi namen, da mestne otroke v zimskih mesecih povežejo s naravo, da v njih vzbude smisel za preprosto življenje in za zdravo tovariško skupnost. Zato jih podpirajo ne samo javne oblasti, temveč tudi učiteljski krogi in starši. Značaj teh zimskih prireditev samih in pa jamstvo za nemo-teno izvedbo poduka so vzrok, da so določene ravno za mesec februar. Soodločajo seveda tudi že daljši dnevi in pa intenzivnejši vpliv sonca v tem času.

Wa-Ko gleda na to, da se tečaji in letovanja izvedejo na način, ki je za šolsko dečo pravilen in zdrav. Splošno mnenje tega odbora je, da mora na vse športno udejstvovanje šolske mladine imeti svoj

vpliv šolska uprava po svojih voditeljih. Uspeh letovanj je v veliki meri odvisen od dobre priprave, zato posvečajo ravno pripravljalnim delom izredno skrb in pozornost.

Wa-Ko prireja že v glavnih počitniških mesecih voditeljske tečaje. V petdnevnem tečaju se voditelji, prvenstveno učitelji, seznanijo z metodiko in tehniko dela tako v športnih tečajih kot v zimskih letovanjih. Izkušeni športniki in šolski zdravniki jih vpeljejo v upravljanje in sanitarni režim taborjenja ter v osnove prve pomoči s posebnim poudarkom na športne nezgode. V naslednjih 2 letih je tak voditelj upravičen do obiskovanja tridnevnega dopolnilnega tečaja. Dopolnilni tečaj služi prvenstveno pouku v tehnični začetni pripravi. V petem letu svojega dela absolvira voditelj obnovitveni tečaj, kjer si poglobi znanje o reševanju ponesrečencev. Za učitelje drsanja organizira Wa-Ko posebne tečaje. Tečaji so brezplačni.

Za vsako zimsko letovanje ali tečaj organizira mestna šolska poliklinika zdravstveno službo. Poleg zdravnikov se k temu delu lahko pritegnejo tudi medicinci zadnjih semestrov.

Vsi, voditelji, tečajniki in tehnično osebje, so v času letovanja zavarovani proti nezgodam pri šolskem zavarovanju. Osebe, ki niso člani te zavarovalnice, se morajo za to dobo vključiti. Premije za njihovo zavarovanje krije Wa-Ko.

Wa-Ko in svet za prosveto in kulturo (Schulamnt) imata zalogo smuči, psov, vetrnih jopičev, nahrbtnikov, spalnih vreč, kuhinjske posode kot tudi ročne lekarne, razno orodje za popravila in reševalne smuči. Učenci, ki nimajo dovolj sredstev za nabavo navedenih predmetov, si jih lahko proti plačilu določene vsote sposodijo iz tega skladišča. Kdor poškoduje izposojene predmete, plača odškodnino

po velikosti okvare. Na ta način skuša javna oblast omogočiti letovanje tudi otrokom šibkejših socialnih razredov. Če starši iz gmotnih razlogov otrokom ne morejo nabaviti obleko ali čevlje, se lahko obrnejo za pomoč na mladinski urad, to je socialno skrbstveni organ mestne uprave.

Letovanja v zimskih mesecih se lahko udeležijo samo učenci od 5. razreda navzgor in samo če se tisti razred ni udeležil že poletnega letovanja. Posameznim razredom se lahko priključijo v manjšem številu bratje in sestre učencev.

Posamezne šole si začasno izberejo tudi kraje letovanja. Izkušnja je namreč pokazala, da je najbolje, če si že leto dni vnaprej zajamčijo primerne objekte za stanovanje. Nekateri šole sklenejo dogovor za določeni teden v mesecu februarju kar za nekaj let naprej ali pa si v ta namen kupijo primerne hiše. Taki domovi služijo šolski mladini za oddih tudi v poletnih mesecih.

Stroške letovanja, v katere so vštetii izdatki za letovanje in del organizacijskih stroškov, krijejo učenci sami. Učencem, ki ne morejo plačati pristojbine v celoti, jo na predlog razrednika njihovim socialnim razmeram primerno znižajo. Za tečajje določi Wa-Ko enotne cene po naslednjih vrstah:

a) smuški ali drsalni tečajji s celotno oskrbo v hotelu,

b) smuški ali drsalni tečajji s prehrano v lastni režiji organizatorja,

c) zimska letovanja s celotno oskrbo v hotelu in

č) zimska letovanja s prehrano v lastni režiji organizatorja.

Izdatki za nezgodne in bolniške transporte ter potrebna zdravila obremenjujejo starše prizadetega in niso vključeni v oskrbne stroške oziroma jih plača zavarovalnica. Stroške za spremstvo pri transportu v primeru nezgod plačajo vedno starši sami in ne zavarovalnica.

Da se prispevek staršev zniža na zmojljivo višino, nudi mestna uprava denarno pomoč. Sredstva se smejo uporabiti za pomoč socialno šibkim učencem, v organizacijske namene in za tečajje vodilnega osebja. Wa-Ko pošlje šolskim upraviteljem pravočasno proračun, iz katerega je razvidna višina finančne pomoči in način uporabe.

Posebna komisija, ki jo formira mestna uprava, ima poleg šolskega upravitelja pravico kontrolirati ta letovanja, da si more ustvariti sodbo o uspehu sama na podlagi lastnih opazovanj.

Da se razbremenii redni promet z vlaki, vpeljejo v teh dneh posebne vlake za šolsko mladino. Dobijo se kolektivni vozni listki. Ravno tako vpeljejo po večjih mestih posebne tramvaje tako iz varnostnih kakor tudi prometnih razlogov. Iz manjših naselij pa se otrokom zajamčijo na vlakih posebni kupeji, da so otroci ves čas potovanja pod nadzorstvom svojih voditeljev.